

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Markéty Lehké, Ph.D., a soudců JUDr. Petra Černého, Ph.D., a Ing. Mgr. Martina Jakuba Bruse v právní věci **žalobce: Chráníme životní prostředí v Račicích**, IČ: 02369273, se sídlem Račice 130, 411 08, Račice, zastoupeného Mgr. Lukášem Trojanem, advokátem, se sídlem Hvězdova 1716/2b, 140 00, Praha 4, proti **žalovanému: Českému báňskému úřadu v Praze**, se sídlem Koží 748/4, 110 00, Praha 1, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 1. 2015, č. j. SBS 37977/2014/ČBÚ-33,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Českého báňského úřadu v Praze ze dne 14. 1. 2015, č. j. SBS 37977/2014/ČBÚ-33, a rozhodnutí Obvodního báňského úřadu pro území kraje Ústeckého ze dne 24. 10. 2014, č. j. SBS/15453/2014/OBÚ-04/6, **s e p r o n e z á k o n n o s t z r u š u j í** a věc **s e v r a c í** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **j e p o v i n e n** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 15.342 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou prostřednictvím svého právního zástupce v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného Českého báňského úřadu v Praze ze dne 14. 1. 2015, č. j. SBS 37977/2014/ČBÚ-33, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce

a potvrzeno rozhodnutí Obvodního báňského úřadu pro území kraje Ústeckého (dále jen „povinný subjekt“) ze dne 24. 10. 2014, č. j. SBS/15453/2014/OBÚ-04/6. Tímto rozhodnutím povinný subjekt podle § 8 odst. 1 písm. d) a § 9 odst. 1 zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o právu na informace“), za použití § 504 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“), odepřel zpřístupnění informace na žádost žalobce o poskytnutí aktuálního plánu otvírky, přípravy a dobývání výhradního ložiska šterkopísku v dobývacím prostoru Dobříň, který měl být podkladem pro provádění hornické činnosti, (dále jen „plán otvírky“) a stanoviska Ministerstva životního prostředí ze dne 20. 1. 1999, č. j. 39/700/99, o hodnocení vlivů podle § 11 zákona č. 244/1992 Sb., o posuzování vlivů rozvojových koncepcí a programů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, a to kromě kapitoly 1.1.1. textové části plánu otvírky a zmíněného stanoviska Ministerstva životního prostředí, které byly žalobci poskytnuty. Žalobce se v žalobě kromě zrušení rozhodnutí žalovaného domáhal také toho, aby soud zrušil i rozhodnutí povinného subjektu a uložil žalovanému povinnost nahradit žalobci náklady soudního řízení.

V žalobě žalobce namítal, že jím požadované informace obsažené v plánu otvírky nenaplnují všechny zákonné znaky obchodního tajemství, jak je vymezuje § 504 občanského zákoníku, což správní orgány chybně vyhodnotily. Podle žalobce postrádají informace obsažené v plánu otvírky jeden ze základních znaků obchodního tajemství, a to význam pro konkurenci. Požadovaný plán otvírky se totiž vztahuje k výhradnímu ložisku, k němuž má být uděleno právo těžby pouze společnosti Holcim (Česko), a. s., členu koncernu (dále jen „Holcim“) a pro žádný jiný subjekt nemohou být informace vztahující se právě k danému výhradnímu ložisku a tamním přírodním podmínkám konkurenčně významné. V tomto ohledu nemůže podle žalobce obstát argument žalovaného o převoditelnosti dobývacího prostoru, neboť s ohledem na závaznost rozhodnutí o stanovení dobývacího prostoru a povolení těžby pro právní nástupce podle § 18a zákona č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o hornické činnosti“), si lze jen velmi obtížně představit, že by došlo k převodu dobývacího prostoru, aniž by nabyvatel obdržel od převodce veškerou relevantní dokumentaci nezbytnou pro provádění těžby v daném dobývacím prostoru. Žalobce označil plán otvírky za klíčový dokument, bez něhož by těžba nemohla být prováděna a který je s výhradním ložiskem a podmínkami stanovenými v rozhodnutí o povolení těžby pro toto výhradní ložisko neoddelitelně spjat. Podle žalobce by proto musel být v okamžiku převodu dobývacího prostoru součástí dokumentace předávané nabyvateli a s účinností převodu by ve vztahu ke společnosti Holcim pozbyl další z definičních znaků obchodního tajemství, a to souvislost se závodem. V okamžiku převodu by totiž veškerá převáděná práva a povinnosti související s dotčeným dobývacím prostorem přestala být součástí obchodního závodu ve smyslu § 502 občanského zákoníku, neboť by již nesloužila k provozování činnosti společnosti Holcim a nebyla by v jejím vlastnictví. Žalobce shrnul, že plán otvírky obsahuje informace významné toliko pro osobu oprávněnou k těžební činnosti na výhradním ložisku, k němuž se váže, a sám o sobě nemůže být konkurenčně významným ve vztahu k ostatním soutěžitelům působícím na relevantním trhu.

Žalobce dále poukázal na to, že informace o těžebních a skrývkových činnostech obsažené v plánu otvírky mohou být konkurenčně významné jen v okamžiku, kdy jimi ostatní soutěžitelé na relevantním trhu již nedisponují. Aby se informace o postupech společnosti Holcim v rámci těžby mohly stát konkurenčně významnými, musely by se týkat postupů, které

nejdou mezi soutěžiteli na relevantním trhu běžné a které zároveň poskytují společnosti Holcim konkurenční výhodu. V tomto kontextu žalobce konstatoval, že rozhodnutí správních orgánů postrádají úvahu a posouzení požadovaných informací z hlediska toho, zda zákonné znaky obchodního tajemství naplňují i po stránce materiální a jsou svou povahou skutečně konkurenčně významné, určitelné, ocenitelné a v příslušných kruzích běžně nedostupné. Samotná skutečnost, že určitá informace má potenciál být konkurenčně významnou a běžně nedostupnou, ještě neznamená, že tomu tak skutečně je a že tyto znaky obchodního tajemství splňuje nejen teoreticky, ale i fakticky. Žalobce podotkl, že žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí neuvedl, jakými konkrétními úvahami se v rámci posouzení konkurenční významnosti informací při jejich hodnocení a výkladu právních předpisů řídil, což je v rozporu s § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a činí napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným. Správní orgány rovněž nevysvětlily, co za informace plán otvírky obsahuje a jaký to může mít reálný dopad na konkurenční významnost. Uvedené skutečnosti pak podle žalobce budí pochybnost, zda správní orgány postupovaly v duchu zásady materiální pravdy upravené v § 3 správního řádu, tj. aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Argument žalovaného, že informace o zastaralých a neefektivních postupech mohou představovat konkurenční výhodu z hlediska stability výroby a rozpočtové ekonomie, označil žalobce za absurdní, neboť není zřejmé, jak mohou neefektivní postupy přispět ke stabilitě výroby či zvýšit dobré jméno, ani jaký má tento argument vliv na posouzení plánu otvírky jako obchodního tajemství.

Podle žalobce dospěly správní orgány k absurdním závěrům, také pokud jde o aplikaci výjimky podle § 8 odst. 4 zákona o právu na informace, když uvedly, že zájem žalobce na zpřístupnění informace nepřevažuje nad zájmem na ochraně obchodního tajemství. Takovéto odůvodnění shledal žalobce v rozporu s textem i smyslem dotčeného ustanovení a zdůraznil, že žalovaný zjevně překročil míru správního uvážení. Žalobce konstatoval, že plán otvírky se bezprostředně týká působení provozní činnosti společnosti Holcim na životní prostředí, poskytnutí tohoto plánu nemůže představovat jakýkoli zásah do zájmu společnosti Holcim na ochraně obchodního tajemství a správní orgány nemají jakékoli oprávnění posuzovat, zda převažuje právo žadatele nad zájmem dotčeného subjektu, neboť § 8 odst. 4 písm. a) zákona o právu na informace výslovně stanovuje, že v takovém případě nepředstavuje poskytnutí informace porušení obchodního tajemství. Podle žalobce dal zákonodárce jednoznačně najevo, že právo na včasné a úplné informace o životním prostředí upravené v čl. 35 odst. 2 Listiny základních práv a svobod bez dalšího převažuje nad právem na ochranu vlastnictví podle čl. 11 Listiny základních práv a svobod, jež zahrnuje i právo na ochranu obchodního tajemství, resp. že poskytnutí takové informace nepředstavuje nezákonný zásah do vlastnického práva. V rámci správního uvážení se může správní orgán zabývat pouze úvahou, zda se požadované informace týkají působení provozní činnosti podnikatele na životní prostředí, či nikoli, a jakákoli úvaha o převážení zájmu na ochranu obchodního tajemství je zcela irelevantní. V této souvislosti žalobce poukázal na čl. 4 odst. 2 písm. d) směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2003/4/ES o přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí (dále jen „směrnice“), podle něhož všechny výjimky z povinnosti poskytovat informace mají být vykládány restriktivně a žádost nesmí být odmítnuta, pokud se týká informací o emisích do životního prostředí. V takovém případě ani směrnice nepřipouští jakoukoli úvahu o poměru práva na poskytnutí informací a práva na ochranu obchodního tajemství. Také z judikatury Soudního dvora Evropské unie (např. rozsudek ve věci C-266/09 ze dne 16. 12. 2010) podle žalobce vyplývá, že správní orgány mohou zvažovat, zda převažuje

zájem na poskytnutí informací nad zájmem na zachování obchodního tajemství, jen tehdy, pokud se požadované informace netýkají působení provozní činnosti podnikatele na životní prostředí. Žalobce proto uzavřel, že správní orgány porušily zásadu zákonnosti vyjádřenou v § 2 odst. 1 správního řádu, neboť posuzovaly převahu práv žalobce nad právy společnosti Holcim ve zjevném rozporu s § 8 odst. 4 písm. a) zákona o právu na informace, s čl. 4 odst. 2 směrnice a s judikaturou Soudního dvora Evropské unie. Správní orgány se také dostatečně nevypořádaly se všemi žalobcem namítanými skutečnostmi a neoprávněně zasáhly do jeho práva na přístup k informacím o životním prostředí.

Žalovaný k výzvě soudu předložil správní spis a písemné vyjádření k žalobě, v němž navrhl její zamítnutí pro nedůvodnost. Žalovaný popsal průběh správního řízení, odkázal na odůvodnění svého rozhodnutí a uvedl, že žalobce podal necelé dva měsíce po žádosti o poskytnutí plánu otvírky žádost o poskytnutí souhrnného plánu sanace a rekultivace pískovny Dobříň (dále jen „plán sanace“), který tvoří součást plánu otvírky. Povinný subjekt žalobci plán sanace neposkytl, nicméně žalovaný rozhodnutím ze dne 27. 4. 2015 zrušil rozhodnutí povinného subjektu a uložil mu tento plán poskytnout, což povinný subjekt dne 15. 5. 2015 učinil, tudíž z hlediska této části plánu otvírky nemohlo být negativně zasaženo do práv žalobce. Podle žalovaného nemůže jít neposkytnutí části týkající se plánu sanace napadenému rozhodnutí k tíži, neboť tento plán byl žalobci poskytnut, byť v jiném řízení.

S tvrzením žalobce, že plán otvírky nenaplňuje znaky obchodního tajemství, žalovaný nesouhlasil a dodal, že konkrétní zhodnocení je uvedeno v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Zdůraznil, že konkurenční význam je nutné posuzovat ze širšího hlediska, než činí žalobce. Za konkurenčně významné označil žalovaný také informace, které by oprávněné osobě potenciálně mohly (např. při změně cen nerostu nebo pohonných hmot) oproti ostatním soutěžitelům poskytnout konkurenční výhodu. Zajištění stability příjmů, někdy i na úkor výše zisku, je standardní prioritou řady společností v různých oblastech podnikání. Podle žalovaného potvrzují jeho úvahy v odůvodnění napadeného rozhodnutí konkurenční význam plánu otvírky. Žalovaný podotkl, že nezahrnuje-li převod dobývacího prostoru i dokumentaci, nemůže nabyvatel hornickou činnost fakticky provádět, musí si nechat zpracovat nový plán otvírky a hornickou činnost nechat povolit podle něj. Doplnil, že je mu známo několik případů, kdy k obdobné situaci došlo. Podle žalovaného není definičním znakem obchodního tajemství skutečnost, že je součástí závodu, nýbrž postačuje souvislost se závodem, což plán otvírky splňuje i v případě převodu dobývacího prostoru. Žalovaný odmítl tvrzení žalobce, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, a uvedl, že obsahuje důvody výroku, podklady pro jeho vydání, úvahy, jimiž se žalovaný řídil při svém rozhodování i výkladu právních předpisů, a vypořádání návrhu žalobce.

Podle žalovaného nelze § 8 odst. 4 písm. a) zákona o právu na informace uplatňovat způsobem, který nastínil žalobce, neboť správní orgán má povinnost dbát na dodržování všech předpisů, které jsou součástí právního řádu České republiky a které souvisí s jeho úkony v řízení. Takovou povinností je i ochrana obchodního tajemství. Žalovaný upozornil na § 2 odst. 3 správního řádu, podle kterého může zasahovat do práv společnosti, jíž obchodní tajemství svědčí, jen za podmínek stanovených zákonem a v nezbytném rozsahu. Podle žalovaného se proto žalobce mylí, pokud uvádí, že správní orgán nemá oprávnění posuzovat, zda převažuje právo žadatele na poskytnutí informace nad zájmem dotčeného subjektu na ochraně obchodního tajemství. V této souvislosti poukázal žalovaný na rozsudky Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 189/2014 a 8 As 55/2012, podle nichž nelze při poskytování

informací zájem žadatele zcela nadřadit nad zájmy dotčených osob, kterým svědčí vlastnictví informací. Podle žalovaného byly předáním stanoviska Ministerstva životního prostředí žalobci v dostatečném rozsahu poskytnuty informace vypovídající o působení povolené hornické činnosti na životní prostředí, čímž správní orgány splnily svou zákonnou povinnost. Žalobci byl také poskytnut plán sanace, na rozdíl od kterého jsou jiné části plánu otvírky toliko otázkou dočasnou, nikoli otázkou následného trvalého dopadu na přírodu a krajinu po ukončení těžby. Pokud měl žalobce důvodné pochybnosti o takovém vlivu, měl zvolit jiný procesní postup než žádost podle zákona o právu na informace. Žalovaný uzavřel, že těžba v dané lokalitě probíhá po řadu desetiletí (od roku 1999 podle žalobcem požadovaného plánu otvírky), přičemž neovlivňuje životní prostředí nad míru obvyklou pro dané provozy, když orgány ochrany životního prostředí minimálně od roku 2011 neshledaly žádné pochybení.

Žalobce v replice k vyjádření žalovaného uvedl, že žalovaný ignoruje text § 8 odst. 4 písm. a) zákona o právu na informace, podle něhož není porušením obchodního tajemství zpřístupnění informace označené za obchodní tajemství, pokud se požadovaná informace týká působení provozní činnosti podnikatele na životní prostředí. Při naplnění všech podmínek aplikace citovaného ustanovení nemůže podle žalobce dojít k porušení obchodního tajemství, jelikož se jedná o postup v rámci a v mezích zákona. Žalobce podotkl, že zákonodárce dotčeným ustanovením v souladu s příslušnou legislativou Evropské unie a rozhodovací praxí Soudního dvora Evropské unie vymezil případy, kdy může povinný subjekt poskytnout informace požívající ochrany obchodního tajemství, aniž by došlo k neoprávněnému zásahu do práv dotčené osoby. Žalobce připomněl, že právní úprava v zákoně o právu na informace je aplikačně nadřazena zákonu č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „informační zákon“), i správnímu řádu.

Podle žalobce je nepochybné, že správní orgán při vyřizování žádosti podle informačního zákona nebo žádosti o nahlédnutí do spisu podle správního řádu musí dbát na ochranu práv a právem chráněných zájmů dotčených osob, resp. zvažovat míru a případnou převahu práv jedné, nebo druhé strany, neboť tyto předpisy nemají kromě § 9 odst. 2 informačního zákona stanoveny žádné zvláštní výjimky. V případě § 8 odst. 4 písm. a) zákona o právu na informace však podle žalobce takovýto postup aplikovat nelze, neboť by tím správní orgán šel v rámci správního uvážení nad rámec vlastního textu zákona, což je v rozporu se zásadou zákonnosti správního řízení vyjádřenou v § 2 odst. 1 a 2 správního řádu.

Žalobce zdůraznil, že správní orgán nemůže odepřít poskytnutí informace týkající se působení provozní činnosti podnikatele na životní prostředí s poukazem na § 8 odst. 1 písm. d) zákona o právu na informace, neboť takový postup je v rozporu se zákonem. Odkaz na informace poskytnuté v jiném řízení označil žalobce za irrelevantní, neboť žalobci dosud nebyly v plném rozsahu poskytnuty jím požadované informace. Podle žalobce nemůže obstát ani argument, že zbývající požadované informace se vztahují k činnostem, které nemají dlouhodobý či trvalý vliv na životní prostředí, neboť pro aplikaci zmíněné výjimky je bez dalšího rozhodující jakýkoli vliv na životní prostředí. Uvedený výklad žalovaného tak jde opět nad rámec zákona. Žalobce dodal, že žalovaný ve svém vyjádření potvrdil, že i zbývající požadované informace se týkají provozních činností společnosti Holcim, jež mají vliv na životní prostředí, tudíž je při správné aplikaci § 8 odst. 4 písm. a) zákona o právu na informace měl poskytnout.

O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), bez jednání, neboť žalobce i žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasili.

Napadené rozhodnutí žalovaného soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu soudního řádu správního, který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

Na tomto místě soud podotýká, že po přezkoumání skutkového a právního stavu dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, neboť napadené rozhodnutí je nezákonné ve smyslu § 78 odst. 1 s. ř. s. Nepřisvědčil však všem námitkám žalobce.

Nejprve se soud zaměřil na namítanou nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, kterou žalobce spatřoval v tom, že rozhodnutí správních orgánů postrádají posouzení požadovaných informací z hlediska toho, zda zákonné znaky obchodního tajemství naplňují i po stránce materiální a jsou svou povahou skutečně konkurenčně významné, určitelné, ocenitelné a v příslušných kruzích běžně nedostupné. Žalovaný dále podle žalobce neuvedl, jakými konkrétními úvahami se řídil při hodnocení konkurenční významnosti informací a výkladu právních předpisů, nevysvětlil, co za informace plán otvírky obsahuje a jaký to může mít reálný dopad na konkurenční významnost, a dostatečně se nevypořádal se všemi žalobcem namítanými skutečnostmi. Těmto námitkám soud nepřisvědčil.

Soud zastává názor, že ve způsobu posouzení zákonných znaků obchodního tajemství ze strany žalovaného nelze spatřovat nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, neboť žalovaný se na stranách 5 až 7 svého rozhodnutí jednotlivými znaky obchodního tajemství podrobně zabýval a vysvětlil, proč je považuje za splněné. Odpověď na otázku, zda se měl žalovaný uvedeným znakům věnovat ještě detailněji po stránce materiální, se odvíjí od právního názoru žalovaného na danou problematiku, kdy žalovaný se zcela jednoznačně přiklonil k širšímu pojetí ochrany obchodního tajemství, což jej logicky vedlo k závěru, že další okolnosti není třeba zkoumat. Nezahrnutí žalobcem naznačených úvah, včetně obsahu plánu otvírky a jeho reálného dopadu na konkurenční významnost, do napadeného rozhodnutí je tedy přímým důsledkem právního názoru žalovaného na problematiku obchodního tajemství, tj. nikoli otázkou přezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, nýbrž otázkou jeho zákonnosti z hlediska správnosti právního názoru zastávaného žalovaným. V intencích právního názoru žalovaného, jehož správnost bude posouzena níže, je tedy napadené rozhodnutí, pokud jde o posouzení zákonných znaků obchodního tajemství, plně přezkoumatelné, když současně obsahuje i úvahy, jimiž se žalovaný řídil při hodnocení těchto znaků a výkladu právních

předpisů. Samotná skutečnost, že žalobce s těmito úvahami nesouhlasí, nemůže založit nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí.

K námitce, že se žalovaný dostatečně nevypořádal se všemi žalobcem namítanými skutečnostmi, soud podotýká, že pečlivě prostudoval odůvodnění napadeného rozhodnutí a porovnal je s obsahem odvolání, přičemž nezjistil, že by žalovaný některou žalobcovu námitku opomenul vypořádat. Žalobce by měl mít na paměti, že není povinností odvolacích správních orgánů výslovně reagovat na každou jednotlivou větu obsaženou v odvolání, nýbrž postačí, pokud odvolací orgán předestře svou ucelenou argumentaci, která jednotlivé námitky vyvrátí. To žalovaný veden svým právním názorem na danou problematiku učinil, tudíž napadené rozhodnutí nelze mít za nepřezkoumatelné. Správnost, či nesprávnost právního názoru žalovaného je přitom zcela odlišnou kategorií, která nemůže způsobit nepřezkoumatelnost rozhodnutí.

Následně soud přikročil k hodnocení jednotlivých námitek zpochybňujících zákonnost, resp. správnost napadeného rozhodnutí. Před jejich vlastním vypořádáním považuje soud za nezbytné připomenout, že zákon o právu na informace obsahuje konkrétní mechanismy realizace základního práva na informace o stavu životního prostředí a přírodních zdrojů upraveného v čl. 35 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Tuto premisu je podle názoru soudu třeba mít na paměti při interpretaci a aplikaci jednotlivých institutů zákona o právu na informace a případná omezení poskytování informací o životním prostředí vykládat spíše restriktivně. V této souvislosti poukazuje soud na § 8 odst. 6 větu první zákona o právu na informace, podle kterého *„[p]okud je to možné, zpřístupní se požadovaná informace po vyloučení těch skutečností, které zakládají důvod pro odepření zpřístupnění informace podle odstavců 1 a 2.“* Samotný zákon tedy jednoznačně upřednostňuje poskytnutí požadovaných informací před jejich odepřením s tím, že jsou-li dány důvody pro odepření informace, povinný subjekt by měl nejprve posoudit, zda se tyto důvody týkají celé požadované informace, resp. zda lze informaci alespoň zčásti poskytnout poté, kdy se z ní vyloučí skutečnosti, jež zakládají důvod pro odepření poskytnutí informace.

Důvodem odepření požadovaných informací byla v projednávané věci ochrana obchodního tajemství. Tento důvod je upraven v § 8 odst. 1 písm. d) zákona o právu na informace, přičemž samotný pojem obchodního tajemství definuje § 504 občanského zákoníku, podle něhož platí, že *„[o]bchodní tajemství tvoří konkurenčně významné, určitelné, ocenitelné a v příslušných obchodních kruzích běžně nedostupné skutečnosti, které souvisejí se závodem a jejichž vlastník zajišťuje ve svém zájmu odpovídajícím způsobem jejich utajení.“* Před vydáním rozhodnutí o odepření poskytnutí požadovaných informací bylo tedy povinností povinného subjektu posoudit, zda tyto informace, případně některá jejich část, obsahují skutečnosti naplňující uvedené znaky obchodního tajemství, a zároveň vyhodnotit, zda lze části obsahující obchodní tajemství vyloučit a zbývající části požadované informace žalobci poskytnout. Poskytování informací v případě střetu práva na informace s ochranou obchodního tajemství upravuje také § 8 odst. 4 písm. a) zákona o právu na informace, podle kterého platí, že *„[p]orušením obchodního tajemství není zpřístupnění informace označené za obchodní tajemství, pokud se požadovaná informace týká působení provozní činnosti podnikatele na životní prostředí.“*

Ve vztahu k naposledy citovanému ustanovení žalobce namítal, že nedává správním orgánům prostor pro uvážení, zda informace týkající se působení provozní činnosti na životní prostředí poskytnout, či nikoli, nýbrž jim ukládá takové informace poskytovat bez dalšího. S tímto výkladem předmětného ustanovení se soud neztotožnil. Žalovaný podle názoru soudu zcela správně poukázal na nutnost poměřovat, zda zájem na zpřístupnění informace převažuje nad zájmem na ochraně obchodního tajemství, neboť v obou případech jde o zásah do ústavně zaručených práv a nelze automaticky bez vyhodnocení konkrétních okolností toho kterého případu určit, které z těchto dvou práv má dostat přednost. Z důvodové zprávy k zákonu o právu na informace ve vztahu k citovanému ustanovení vyplývá, že „[p]okud by zájem na zpřístupnění informace zřejmě převažoval nad zájmem podnikatele na jejím utajení, je výjimečně možno takovou informaci rovněž zpřístupnit.“ Jinými slovy, zákonodárce počítal s tím, že budou uvedené dva zájmy v každém jednotlivém případě poměřovány.

Ke stejnému závěru vede podle názoru soudu i eurokonformní výklad § 8 odst. 4 písm. a) zákona o právu na informace s využitím čl. 4 odst. 2 směrnice, který rovněž předpokládá, že „[v] každém konkrétním případě se zvažuje veřejný zájem, kterému zveřejnění slouží, proti zájmu, kterému slouží odmítnutí.“ Zmíněný článek sice zároveň hovoří o tom, že nelze rozhodnout o odmítnutí žádosti, pokud se žádost týká informací o emisích do životního prostředí, ovšem ani tato skutečnost nic nemění na obecném pravidlu spočívajícím v nutnosti porovnat jednotlivé protichůdné zájmy. Také Soudní dvůr Evropské unie totiž v rozsudku ze dne 16. 12. 2010 ve věci C-266/09, na který poukazoval žalobce, vyslovil, že „[č]lánek 4 směrnice 2003/4 je nutno vykládat v tom smyslu, že zvážení veřejného zájmu na zveřejnění informace o životním prostředí proti zvláštnímu zájmu na odmítnutí zveřejnění musí být provedeno v každém jednotlivém případě předloženém příslušným orgánům, i kdyby vnitrostátní zákonodárce určil na základě obecně závazného předpisu kritéria umožňující usnadnit toto posouzení protichůdných zájmů.“ Lze tedy konstatovat, že žalobce předmětný rozsudek Soudního dvora Evropské unie interpretoval nesprávně a mýlí se také v tom, pokud se domnívá, že porovnání jeho zájmu na poskytnutí informace se zájmem společnosti Holcim na ochraně obchodního tajemství nebylo namístě, resp. že jím správní orgány nezákonně překročily meze správního uvážení.

Soud naopak žalobci přisvědčil v tom, že se správní orgány měly při hodnocení jednotlivých znaků obchodního tajemství podrobněji zabývat otázkou, jaké informace plán otvírky obsahuje. Jedině tak totiž správní orgány mohly správně vyhodnotit, zda se jedná o obchodní tajemství společnosti Holcim, či nikoli. Jak již bylo uvedeno, s ohledem na ústavní rozměr práva na informace o životním prostředí je třeba jednoznačně upřednostnit poskytnutí informace před jejím odepřením, a tudíž i zkoumat, zda se důvod odepření informace vztahuje k celku nebo jen k některé části. V tomto ohledu správní orgány pochybily, neboť vedeny právním názorem upřednostňujícím široký výklad pojmu obchodní tajemství, který soud vzhledem k výše popsané nutnosti restriktivního výkladu ustanovení umožňujících odepření informací nepovažuje za správný, dostatečně nezkoumaly, zda se ochrana obchodního tajemství společnosti Holcim skutečně vztahuje ke všem žalobci neposkytnutým částem plánu otvírky a zda u té které části je dána převaha zájmu na ochraně obchodního tajemství, či zájmu na poskytnutí informace.

Je třeba připomenout, že podle přílohy č. 3 vyhlášky Českého báňského úřadu č. 104/1988 Sb., o hospodárném využívání výhradních ložisek, o povolování a ohlašování hornické činnosti a ohlašování činnosti prováděné hornickým způsobem, ve znění pozdějších předpisů, obsahuje plán otvírky textovou a grafickou část, jejichž jednotlivé položky jsou v předmětné příloze vyjmenovány. Podle názoru soudu bude zcela nepochybně intenzita potřeby chránit obchodní tajemství u každé jednotlivé položky plánu otvírky odlišná a některé z těchto položek patrně nebudou obsahovat žádné skutečnosti podřaditelné pod obchodní tajemství, případně jen minimum takových skutečností, které bude možné vyloučit a zbývající část poskytnout. Správní orgány ostatně tuto skutečnost samy nepřímou uznaly, když žalobci v projednávané věci poskytly část 1.1.1 plánu otvírky (s názvem Stručná geologická, stratigrafická, petrografická a hydrogeologická charakteristika výhradního ložiska) a později v jiném řízení také část 1.6 plánu otvírky (plán sanace). Na tomto místě soud podotýká, že poskytnutí plánu sanace, k němuž došlo až po vydání žalobou napadeného rozhodnutí, je pro projednávanou věc z hlediska plnění povinností správních orgánů zcela irelevantní, neboť podle § 75 odst. 1 s. ř. s. soud při přezkoumání rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, tudíž později nastalé skutečnosti nelze zohledňovat.

Soud tedy shrnuje, že správní orgány zaujaly nesprávný právní názor, když možnost odepřít poskytnutí informací z důvodu ochrany obchodního tajemství vykládaly příliš široce, ačkoli každé omezení práva na informace o životním prostředí musí být vykládáno restriktivně. Tím správní orgány současně nerespektovaly povinnost vyplývající z § 8 odst. 6 věty první zákona o právu na informace, ukládajícího vyloučit toliko skutečnosti tvořící důvod pro odepření poskytnutí informací a ve zbytku informace poskytnout. V důsledku popsání nesprávného výkladu se správní orgány dostatečně nezabývaly obsahem plánu otvírky a nezkoumaly, resp. ve svých rozhodnutích nepopsaly, které jeho části obsahují obchodní tajemství společnosti Holcim, a nehodnotily, zda u té které části plánu otvírky převažuje zájem na poskytnutí informací žalobci nad zájmem na ochraně obchodního tajemství, resp. zda lze skutečnosti představující obchodní tajemství podle § 8 odst. 6 věty první zákona o právu na informace vyloučit a zbývající část žalobci poskytnout, a to případně i za úhradu podle § 10 odst. 3 téhož zákona.

Vzhledem k výše uvedenému, kdy se právní názor správních orgánů upřednostňující široké pojetí ochrany obchodního tajemství před poskytnutím informací ukázal nesprávným a v dalším řízení bude nezbytné, aby správní orgány znovu vyhodnotily, zda jsou dány důvody pro odepření informací v podobě ochrany obchodního tajemství, a to zvláště u jednotlivých částí plánu otvírky, ztratilo na významu, aby se soud zabýval námitkami žalobce zpochybňujícími naplnění znaků obchodního tajemství ve vztahu k plánu otvírky jako celku. Správní orgány totiž budou v dalším řízení muset naplnění těchto znaků posoudit znovu, a to individuálně pro každou jednotlivou část plánu otvírky, přičemž lze očekávat jiné a podrobnější odůvodnění závěrů, k nimž dospějí.

Soud uzavírá, že právní názor žalovaného kolidující s nutností restriktivního výkladu důvodů pro odepření informací se s ohledem na výše uvedenou argumentaci soudu ukázal být nesprávným, což činí napadené rozhodnutí nezákonným, a proto je soud podle § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil. Vzhledem k tomu, že důvod zrušení napadeného rozhodnutí se přímo dotýká též

prvostupňového rozhodnutí, soud podle § 78 odst. 3 s. ř. s. zrušil i rozhodnutí povinného subjektu ze dne 24. 10. 2014. Zároveň soud podle § 78 odst. 4 s. ř. s. rozhodl o vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení, v němž je ve smyslu § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán závěry soudu vyjádřenými v tomto rozsudku.

Soud v souladu s § 52 odst. 1 s. ř. s. neprovedl žalobcem navržené dokazování, neboť všechny listiny, jimiž žalobce navrhl provést důkaz, tvoří součást správního spisu, kterým se ve správním soudnictví dokazování neprovádí.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Vzhledem k tomu, že žalobce měl ve věci plný úspěch, soud podle zmíněného ustanovení uložil žalovanému zaplatit žalobci do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení o žalobě v celkové výši 15.342 Kč. Náhrada se skládá ze zaplaceného soudního poplatku 3.000 Kč, z částky 9.300 Kč za tři úkony právní služby právního zástupce žalobce po 3.100 Kč podle § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění účinném od 1. 1. 2013 [převzetí a příprava zastoupení podle § 11 odst. 1 písm. a), podání žaloby a podání repliky podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu], z částky 900 Kč jako náhrady hotových výdajů advokáta [tři režijní paušály po 300 Kč podle § 13 odst. 1 a 3 advokátního tarifu ve znění účinném od 1. 9. 2006] a z částky 2.142 Kč představující 21% DPH, kterou je advokát žalobce podle zvláštního právního předpisu povinen odvést z vyčíslené odměny za zastupování a náhrady hotových výdajů.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Ústí nad Labem dne 17. srpna 2017

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D. v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
I. T.